Dementie, herkennen of erkennen? Verwachtingen van patiënten omtrent vroegdiagnose van dementie.

Haio: VAN ALBOOM Elien , U.G.
Promotor: WILLEMS Sara , U.G.
Praktijkopleider: DE MUNCK Guido , VANHOLDER Kaatje

Context: Vroegdiagnose van dementie door de huisarts is wenselijk en mogelijk, maar een probleem van onderdiagnose van circa 50% blijft hardnekkig bestaan. Barri?res die artsen ervaren bij het stellen van de diagnose dementie zijn in de literatuur uitvoerig beschreven. Diagnostische onzekerheid, tijdsgebrek en het gevoel niets te bieden te hebben, keren hierbij steeds weer. Ook schroom omtrent het stellen en meedelen van de diagnose, om patiënten emotionele schade en een stigma te besparen, wordt herhaaldelijk beschreven. Artsen gaan er met andere woorden vanuit dat de patiënt de diagnose liever niet wil weten.

Onderzoeksvraag: Indien de huisarts dementie vermoedt, wil de patiënt dan dat de diagnose in een vroegtijdig stadium wordt gesteld en meegedeeld? Wat zijn zijn argumenten hiervoor of hiertegen? Zijn er patiëntgerelateerde factoren die deze mening be?nvloeden? Welke rol ziet hij hierin weggelegd voor de huisarts?

Methode: : Een literatuuronderzoek werd uitgevoerd omtrent dementie (epidemiologie, diagnose, behandeling) en omtrent onderdiagnose van dementie. Een Nederlandstalige vragenlijst met hoofdzakelijk gesloten meerkeuzevragen werd ontwikkeld. Deze vragenlijst werd via het programma Limesurvey tussen juli en september 2014 elektronisch aangeboden op de websites van verschillende Gentse wijkgezondheidscentra. Mannen en vrouwen vanaf 40 jaar konden de vragenlijst online invullen. De gegevens werden verwerkt via de programma?s Limesurvey en SPSS.

Resultaten: Honderdenvijf mensen vanaf 40 jaar vulden de vragenlijst volledig in. Hieruit blijkt dat maar liefst 95% van hen een vroegtijdige diagnose van dementie wenst te krijgen indien de arts dit probleem vermoedt. Het belangrijkste argument pro is het tijdig kunnen nemen van levenseindebeslissingen. Het belangrijkste argument contra de angst voor een depressieve reactie. Patiëntgerelateerde factoren zoals leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, ervaring met dementie konden we niet identificeren. De huisarts wordt door de meeste respondenten gezien als eerste aanspreekpunt voor het stellen en meedelen van de diagnose en voor het geven van bijkomende informatie.

Conclusie: Deze studie toont krachtig dat op enkele uitzonderingen na iedereen vroegtijdig ge?nformeerd wil worden over een diagnose van dementie, onafhankelijk van bepaalde sociodemografische factoren, van kennis en ideë?n over dementie of van eigen ervaring met de problematiek. Het zijn de mensen met de grootste angst voor dementie die het meest vragende partij zijn voor vroegdiagnose. Een sleutelrol is weggelegd voor de huisarts in het stellen en meedelen van de diagnose. De grootste motivatie tot vroegdiagnose is in de ogen van mogelijk toekomstige patiënten het nemen van levenseindebeslissingen. Deze studie is dus een pleidooi voor het belang van de zorgdiagnosefase. Zowel patiënt als arts dienen hun angst en schroom voor dementie en voor een depressieve reactie op de diagnose te overwinnen om optimale zorg in de toekomst mogelijk te maken.